

Korvaa toimintaohjeen TO 3, 2004-04-20

OSALLISTUMINEN CENELEC-JÄRJESTÖN TOIMINTAAN

SESKOn hallituksen hyväksymä 2010-12-10

Sisällys

JOHDANTO	3
1 CENELEC-JÄRJESTÖN YLEISKUVAUS	3
1.1 Jäsenmaat	3
1.2 CENELECin laatimat standardit ja julkaisut	3
1.3 CENELECin organisaatio	4
2 CENELECIN TEKNINEN TYÖ	5
2.1 Teknilliset komiteat (TC) ja alakomiteat (SC)	5
2.2 Työryhmät (WG)	5
2.3 Projektiryhmät (BTTF, BTWG)	6
2.4 Raportoivat sihteeristöt (SR)	6
2.5 Yhteiset CEN/CENELEC ja ETSI/CENELEC -komiteat ja työryhmät	6
3 CENELEC-TYÖSKENTELY SESKOssa	6
3.1 SESKOn seurantaryhmät	7
3.2 Dokumenttijakelu	7
4 CENELEC-STANDARDIEN VALMISTELU JA ERI ASIAPAPERIT	9
4.1 IEC-esikuviin pohjautuvat standardit	9
4.1.1 HQ-harmonisointikyselyt	10
4.1.2 IEC-standardin ja CENELEC-standardin valmistelu rinnakkain	10
4.2 Puhtaasti CENELECin piirissä laaditut standardiehdotukset	11
4.2.1 Työryhmävaihe ja komiteoiden "secretariat"-merkityt asiapaperit	11
4.2.2 CENELECin Enquiry-lausuntokierros	12
4.2.3 CENELECin Formal Vote –loppuäänestys	12
4.2.4 CENELECin UAP- (Unique Acceptance Procedure) –menettely	12
4.2.5 CENELECin standardien vahvistaminen	13
4.3 Kansalliset lausuntokierrokset Suomessa	13
4.4 Kansalliset poikkeukset	13
4.5 Äänestyksiin vastaaminen ja kommentit	13
5 CENELEC-STANDARDIEN KÄYTTÖÖNOTTO SUOMESSA	14
6 KANSALLISTEN STANDARDIEN LAADINTA JA CENELEC	15
6.1 Vilamoura-menettely	15
6.1.1 Ilmoittaminen	15
6.1.2 Vastaaminen	16
7 OSALLISTUMINEN KOKOUKSIIN	16
7.1 Osallistuminen CENELEC-komiteoiden kokouksiin	16

7.2 Osallistuminen CENELECin työryhmään	17
8 SESKOn TOIMISTON YHTEYSTIEDOT	17
9 CENELECin TIEDOTUSTOIMINTA	17
Kuva 1 CENELECin organisaatio	4
Kuva 2 CENELEC-dokumenttien jakelu	8
Kuva 3. Kaavio CENELEC-standardin valmistelun vaiheista	9
Taulukko 1. CENELECin jäsenmaat ja painoarvot äänestyksissä	3
Taulukko 2 - Rinnakkaislausuntokierroksen tulos	11
Taulukko 3. Standardin valmistelun vaiheet	14

JOHDANTO

Tämä toimintaohje käsittelee osallistumista CENELEC-järjestön standardisoimistyöhön. Ohjeen päätarkoituksena on opastaa suomalaisten asiantuntijaryhmien jäseniä standardien valmisteluun liittyvissä menettelytavoissa. Ohjeessa esitellään lyhyesti CENELECin toiminta ja sen erilaiset julkaisut. Ohje kuvaa myös millaisia dokumentteja tulee työssä vastaan, mikä niiden merkitys on ja miten niihin reagoidaan, jotta saadaan Suomen näkökannat mukaan standardien valmisteluun.

CENELEC pyrkii julkaisujen valmistelussa nopeuteen ja tehokkuuteen. Tämän takia CENELECin komiteoiden työdokumenttien jakelussa käytetään pelkästään sähköistä tiedonsiirtoa. Nopeus ja tehokkuus edellyttää myös annettujen määräaikojen noudattamista ja asioiden esittämistä määrättyssä muodossa.

CENELECin komiteoiden ja työryhmien työdokumenttien jakelu tapahtuu [Collaboration Tool](#) – dokumenttipalvelimen kautta. Dokumenttipalvelimesta ja CENELECin www-sivuista on erillinen ohje SESKOn www-sivuilla kohdassa [Ohjeita](#). Äänestyksissä olevien standardiehdotusten ja valmiiden standardien jakelu tapahtuu SESKOn toimiston kautta. Niitä ei dokumenttipalvelimella ole saatavana.

SESKOn standardisoimistyön ja organisaation yleiskuvaus on esitetty toimintaohjeessa TO 1, Osallistuminen SESKOn toimintaan. IEC:n toimintaan osallistumisesta annetaan ohjeet toimintaohjeessa TO 2.

1 CENELEC-JÄRJESTÖN YLEISKUVAUS

1.1 Jäsenmaat

CENELEC (European Committee for Electrotechnical Standardization) on vuonna 1973 perustettu sähköalan eurooppalainen, EU- ja EFTA-maiden standardisoimisjärjestö. CENELECin tehtävänä on Eurooppaan soveltuvien sähköalan EN-standardien, HD-harmonisointiasiakirjojen ja ES-spesifikaatioiden laatiminen.

CENELEC-järjestössä on jäsenmaita (31) sekä liitännäisjäseniä (12). Näitä edustavat nimetyt kansalliset standardisoimisjärjestöt. Suomen Kansalliskomiteana on SESKO ry. CENELEC-järjestössä päätöksenteko tapahtuu painotetuin äänin, joita eri mailla on seuraavasti:

Taulukko 1. CENELECin jäsenmaat ja painoarvot äänestyksissä

Varsinaiset jäsenmaat (2010-01)	
Iso-Britannia, Italia, Ranska, Saksa	29 ääntä
Espanja, Puola	27 ääntä
Romania	14 ääntä
Alankomaat	13 ääntä
Belgia, Kreikka, Portugali, Unkari, Tsekin tasavalta	12 ääntä
Itävalta, Bulgaria, Ruotsi, Sveitsi	10 ääntä
Irlanti, Kroatia, Liettua, Norja, Suomi, Slovakia, Tanska,	7 ääntä
Kypros, Latvia, Luxemburg, Slovenia, Viro	4 ääntä
Islanti, Malta	3 ääntä
Liitännäisjäseniä ovat lisäksi: Albania, Bosnia-Herzegovina, Georgia, Israel, Libya, Makedonia, Montenegro, Serbia, Tunisia, Turkki, Ukraina, Valkovenäjä	

1.2 CENELECin laatimat standardit ja julkaisut

Valtaosa CENELECin julkaisuista on joko EN-standardeja tai harmonisointiasiakirjoja (HD). Kumpaakin julkaisutyyppiä kutsutaan yleisesti standardeiksi.

EN-standardit (European Standard) on vahvistettava sellaisenaan kaikissa jäsenmaissa. Teknisillä aloilla Euroopan Unionin lainsäädäntö (direktiivit) asettaa usein vain olennaiset vaatimukset. Niiden täyttäminen

voidaan osoittaa käyttämällä EN-standardeja. Suomen jäsenyys CENELECissä on sitova niin, että kaikki EN-standardit on saatettava sellaisenaan SFS-standardin asemaan (SFS-EN -standardit). Samalla on ristiriitaiset aiemmat SFS-standardit kumottava.

Noin 80 % sähköalan EN-standardeista perustuu kansainvälisiin IEC-standardeihin, joko sellaisenaan tai nk. CENELECin yhteisillä muutoksilla (Common Modifications) muutettuina.

HD-harmonisointiasiakirjat (Harmonization Document) ovat lähes yhtä sitovia standardeja kuin EN-standardit. Niitä ei kuitenkaan ole pakko vahvistaa sellaisenaan kansallisiksi standardeiksi, mutta toisaalta jäsenmaat eivät saa julkaista sellaista omaa kansallista standardia (esim. SFS-standardia) joka olisi ristiriidassa HD-asiakirjan kanssa. Myös mahdolliset aiemmat ristiriitaiset kansalliset standardit on kumottava tai muutettava HD-asiakirjan vaatimuksia vastaavaksi. Lyhyesti sanottuna, jos kansallisia standardeja on ylipäänsä olemassa, ovat ne vastaavan HD-asiakirjan kanssa yhteneviä.

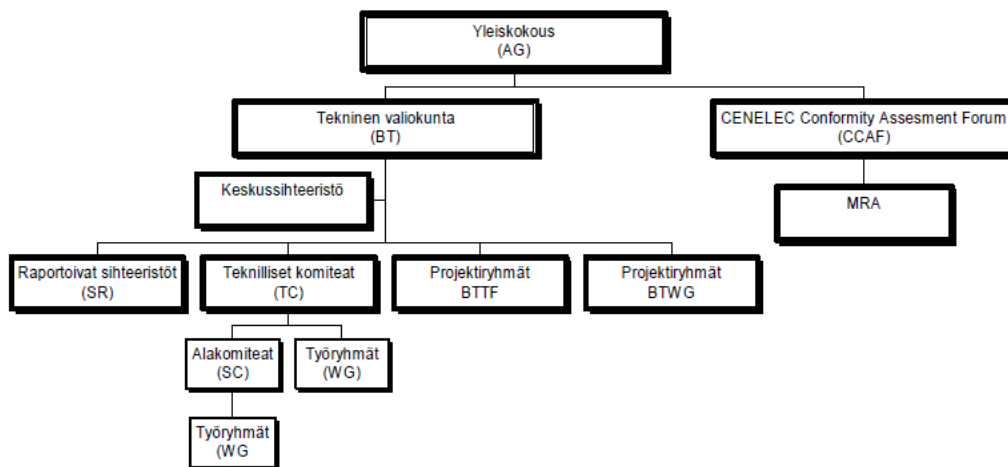
TS - Tekninen spesifikaatio (Technical Specification) on CENELECin teknisen komitean laatima ja vahvistama dokumentti, sen laatimisprosessi on kevyempi kuin standardin. Tekninen spesifikaatio julkaistaan usein silloin, kun teknologia on uutta ja kehittyvää tai standardin laatimiseen vaadittavaa yksimielisyyttä ei ole saatavilla, ja on tärkeää julkaista dokumentti asiasta. CENELECin sääntöjen mukaan tekninen spesifikaatio voi olla voimassa vain 2...3 vuotta. Tämän jälkeen se pitäisi joko kumota tai korvata standardilla.

TR - Tekninen raportti (Technical Report) on informatiivinen dokumentti standardisointityön teknisestä sisällöstä.

Oppaat, raportit ja luettelot ovat CENELECin julkaisemia, standardien käyttöä täydentäviä opastavia CENELEC Guide- ja CENELEC Report -julkaisuja.

HUOM: ENV esistandardeja (ENV – Pre-standard) ei enää laadita ja aikaisemmin laaditut on yleisesti kumottu tai muutettu varsinaisiksi standardeiksi.

1.3 CENELECin organisaatio

Kuva 1 CENELECin organisaatio

Yleiskokous (General Assembly, **AG**) on järjestön korkein päättävä elin. AG valvoo hallinnollisia asioita, taloutta sekä yhteyksiä muihin järjestöihin (mm. EU, EFTA, IEC, CEN, ETSI).

Tekninen valiokunta (Technical Board, **BT**) valvoo standardisointikomiteoita ja koordinoi järjestön teknistä standardisointityötä. Se mm. päättää standardien vahvistamisesta äänestystulosten perusteella.

Komiteat, alakomiteat ja työryhmät ovat standardien varsinaista teknistä sisältöä laativat elimet, joiden aihepiiri jaottelu mukautuu kansainvälisen IEC-järjestön komiteajaottelua. Aihepiirien pääjaon mukaan on muodostettu teknilliset komiteat (Technical Committee, **TC**) ja tarvittaessa niille alakomiteoita (Sub-Committee, **SC**). Asiantuntijataso laadintatyötä tehdään näiden alaisuudessa olevissa Työryhmissä (Working Group, **WG**).

Projektiryhmät (BT-Task Force, **BTTF** ja BT-Working Group, **BTWG**) ovat suoraan Teknisen valiokunnan (BT) alaisia, tiettyä standardisointiprojektia varten perustettuja työryhmiä.

Projektiryhmiä perustetaan tapauksiin, joissa standardisointi on tarpeen, mutta joilta puuttuu aiheeseen olennaisesti liittyvä tekninen komitea (TC) tai alakomitea (SC). Työn valmistuttua projektiryhmät lakkautetaan.

Keskussihteeristö CENillä ja CENELECillä on yhteinen keskussihteeristö (CCMC, CEN CENELEC Management Centre), joka huolehtii CENELEC-järjestön päivittäisistä tehtävistä, mm. standardien julkaisusta. CCMC:n toimisto on Brysselissä ja sen yhteydessä on CEN-CENELEC Meeting Centre, jossa huomattava osa CENELECin teknisten komiteoiden ja niiden työryhmien kokouksista pidetään.

CENELEC Conformity Assessment Forum (CCAF) on CENELECissä toimiva neuvoo-antava elin, joka ohjaa CENELECIä, sopimusryhmiä (MRA) ja muita sähköalan sertifiointista kiinnostuneita piirejä vaatimuksenmukaisuuteen liittyvissä kysymyksissä eurooppalaisella tasolla. Lisäksi se toimii yhteistyöelimenä muiden eurooppalaisten ja kansainvälisten organisaatioiden kanssa vaatimuksenmukaisuusasioissa. CCAF:ssä ovat edustettuina kiinnostuneet kansalliskomiteat ja sopimusryhmät (MRA).

2 CENELECIN TEKNINEN TYÖ

2.1 Teknilliset komiteat (TC) ja alakomiteat (SC)

CENELEC on järjestäytyneet sähköalan eri sektoreita koskeviin teknillisiin komiteoihin (TC) ks. kuva 1, joiden aihepiirit ovat pääsääntöisesti samat kuin IEC-järjestössä. Komiteat voivat olla jakautuneita vielä pienempien aihepiirien mukaisesti alakomiteoihin (SC). Komiteoissa ja alakomiteoissa pysyvinä jäseninä ovat ainoastaan puheenjohtaja ja sihteeri. Muina jäseninä ovat jäsenmaat, jotka voivat nimetä kutakin kokousta varten edustajansa. Kokoukseen osallistuvat edustavat siten jäsenmaataan, eivät itseään tai yritystään.

Kokousten välillä puheenjohtaja ja sihteeri yhdessä CENELECin keskustuomiston kanssa huolehtivat standardiehdotusten valmisteluun liittyvästä kirjeenvaihdosta jäsenmaihin, eli Suomessa SESKOon. SESKOn toimiston tehtävänä on välittää tieto edelleen, toimintaan osallistuville asiantuntijoille. Komiteoiden työdokumenttien sähköistä jakelua varten CENELEC käyttää IEC:n kanssa yhteistä työkalua, josta käytetään nimitystä [Collaboration Tool](#). SESKO myöntää seurantaryhmien jäsenille käyttäjäoikeudet ao. seurantaryhmän alaan kuuluvien komiteoiden arkistoihin Collaboration Tool-palvelimella. Collaboration Tool -dokumenttipalvelin on tarkoitettu komiteoiden työssään tarvitsemien dokumenttien, kokouskutsujen ja kokousten pöytäkirjojen sekä niiden liitteiden jakeluun. Standardiehdotusten (prEN, FprEN) jakeluun palvelinta ei ole tarkoitus käyttää, vaan niiden jakelusta vastaavat CENELECin periaatteiden mukaisesti CENELECin jäsenet (kansalliskomiteat, Suomessa siis SESKO). Secretariat Enquiry -lausuntopyyntöihin liittyvät ehdotukset jaetaan kuitenkin Collaboration Tool-palvelimen kautta, koska nämä lausuntokierrokset eivät ole varsinaisesti "virallisia" lausunto- ja äänestyskierroksia.

HUOM: Collaboration Tool on IEC:n kanssa yhteinen. Siten käyttäjätunnukset ja salasana ovat samat molempien järjestöjen dokumenttipalvelimille, myös käyttäjäoikeuksien hallinta on yhteinen.

Komiteoiden ja alakomiteoiden kokousten tarkoituksena on tehdä standardiehdotusten valmistelussa tarvittavia päätöksiä sekä huolehtia komitean toimialan kokonaissuunnittelusta.

2.2 Työryhmät (WG)

Standardien varsinaista sisältöä luomaan tarvitaan varsinaisia asiantuntijoita. Niinpä komiteoilla ja alakomiteoilla on erityisiä työryhmiä (WG), jotka laativat kulloinkin työstettävän standardin teknisen sisällön. Työryhmän asettaa teknillinen komitea/alakomitea, nimeämällä sille puheenjohtajan ja sihteerin tai pelkästään vain ns. kokoonkutsujan (convenor). Oikeus jäsenten nimeämiseen on kullakin jäsenmaalla, eli Suomessa SESKO ry:llä.

Nimeäminen on aina tehtävä SESKO ry:n toimesta riippumatta siitä, onko esim. teknillisen komitean (TC) kokouksessa työryhmää perustettaessa jo tiedusteltu osallistujien mahdollista kiinnostusta.

Työryhmissä kukin jäsen edustaa vain henkilökohtaista asiantuntemustaan, ei yritystään eikä jäsenmaata. Työryhmillä on pysyvämpi jäsenkokoonpano ja kirjeenvaihto tapahtuu suoraan ryhmän sisällä. Collaboration Tool -palvelinta käytetään myös työryhmien sisäiseen kirjeenvaihtoon. Suomessa SESKO ei saa työryhmien asiapapereita kuin mahdollisesti nimetyn asiantuntijan kautta.

2.3 Projektiryhmät (BTTF, BTWG)

Standardisointisideoille, joiden aihepiiri ei sovi millekään teknilliselle komitealle, Tekninen Valiokunta (BT) voi perustaa ns. projektiryhmiä (BTTF tai BTWG). Jäsenmaat (SESKO) voivat nimetä näihin edustajansa.

Lähtökohtana näille, rajattua työkohdetta käsitteleville projektiryhmille on usein jonkin jäsenmaan ehdottama aihe (esim. [Vilamoura-ilmoitus, ks. 6.1](#)), jonka valmistelu kiinnostaa myös muita CENELEC-jäsenmaita.

Laajaa jäsenmaiden kiinnostusta osoittaneille standardisointikohteille BT perustaa projektiryhmän BTTF (BT-Task Force), joka toimii komitean tavoin ja johon nimetyt jäsenet edustavat jäsenmaataan. BTTF-projektiryhmien valmisteluasiakirjat jaetaan kansallisille komiteoille Collaboration Tool -palvelimen kautta.

Vähäistä kiinnostusta herättäneitä kohteita varten BT perustaa työryhmän BTWG (BT-Working Group), joka toimii työryhmän tavoin ja jonka työhön liittyvät valmisteluasiakirjat saavat vain ne asiantuntijat, jotka käytännössä osallistuvat projektiryhmään.

2.4 Raportoivat sihteeristöt (SR)

IEC-järjestön aihepiireille, joille CENELEC-komiteoissa ei ole vastinetta, on kuitenkin olemassa ns. raportoiva sihteeristö (Reporting Secretariat). Sitä ylläpitää jokin CENELECin jäsenmaa. Raportoiva sihteeristö huolehtii sille nimetyn IEC-komitean työn tulosten soveltamisesta myös CENELECin piiriin. Lähinnä kyse on CENELECin kysely-, lausunto- ja äänestyskierrosten järjestämisestä yhdessä CENELECin keskussihteeristön kanssa valmistumisvaiheessa oleville tai jo julkaistuille ao. IEC-komitean standardeille.

2.5 Yhteiset CEN/CENELEC ja ETSI/CENELEC -komiteat ja työryhmät

Tarkka rajanveto sähköalaan (CENELEC) ja muuhun tekniikkaan (CEN) kuuluvan standardisoinnin välille voi olla mahdotonta. Vahvasti molempiin toimialueisiin liittyville standardisointitoimille ovat CEN ja CENELEC muodostaneet yhteisiä teknisiä komiteoita ja työryhmiä. Suomessa CEN:in jäsenenä on Suomen Standardisointiliitto SFS, jonka kanssa CENELEC-jäsen SESKO sopii tarvittavasta suomalaisesta asiantuntijaryhmästä ja sellaisen muodostamisesta.

Sähköalan (CENELEC) ja tietoliikennealan (ETSI) välinen rajanveto on myös vaikeaa ja sen vuoksi CENELECillä ja ETSI:llä on myös yhteisiä työryhmiä. ETSIä Suomessa edustaa Viestintävirasto. Useat SESKOn komiteoissa ja seurantaryhmissä toimivat henkilöt seuraavat myös ETSIn standardisointityötä.

3 CENELEC-TYÖSKENTELY SESKOssa

Suomea CENELEC:ssä edustaa SESKO ry, joka toimii ns. **kansalliskomiteana** (Finnish National Committee).

Suomen kansalliskomitean

- puheenjohtajana toimii SESKOn hallituksen puheenjohtaja
- sihteerinä toimii SESKOn toimitusjohtaja

Kansalliskomitean ominaisuudessa SESKO ry

- edustaa Suomea CENELECin hallinnollisissa elimissä
- organisoii suomalaiset asiantuntijat osallistumaan tekniseen työhön
- nimittää suomalaiset asiantuntijat komiteakokouksiin (Suomen edustajaksi) ja työryhmiin (henkilökohtaisiksi edustajiksi).

SESKOn toimisto muodostaa yhteyskanavan

- hoitaa Suomen kansalliskomitean kirjeenvaihdon CENELECin keskussihteeristön ja suomalaisten asiantuntijoiden välillä,
- järjestää kansallisia lausuntokierroksia,
- valvoo äänestysmääräaikoja sekä hoitaa äänestyskannanoton lähettämisen seurantaryhmän näkemysten pohjalta,

- välittää mahdolliset suomalaiset asiantuntijalausunnat CENELECIin.

3.1 SESKOn seurantaryhmät

Periaatteessa jokaista CENELECin teknillistä komiteaa / alakomiteaa kohti on SESKO muodostanut Suomessa nk. seurantaryhmän. Seurantaryhmä koostuu yhdyshenkilöstä sekä toimintaan mukaan ilmoittautuneista jäsenistä. SESKOn toimisto välittää seurantaryhmälle sitä koskevan CENELEC-postin. SESKOn toimistossa on jokaiselle seurantaryhmälle oma vastuuhenkilönsä, joka avustaa yhdyshenkilöä ja jäseniä ryhmän toimintaan liittyvissä kysymyksissä. Mikäli Suomessa ei ole kiinnostusta, seurantaryhmää ei luonnollisestikaan perusteta.

Seurantaryhmän **jäsenten tehtävänä** on:

- seurata dokumenttien perusteella niiden standardiehdotusten valmistelua ko. CENELEC-komiteassa, jotka häntä kiinnostavat
- esittää tarpeelliseksi katsomansa kannanotot ehdotuksiin (tms. asiapapereihin) ajoissa ennen määräaikoja seurantaryhmänsä yhdyshenkilölle.

Seurantaryhmän **yhdyshenkilön tehtävänä** on:

- seurata dokumenttien perusteella suomalaiselta kannalta merkittävien standardiehdotusten valmistelua,
- muodostaa ryhmän jäsenten ilmoittamiin näkemyksiin perustuva Suomen kannanotto (lausunto tai äänestysvastaus),
- em. kannanottojen (äänestysvastaukset, kyselyt, lausuntokierrosten kommentit) lähettäminen SESKOn toimistoon riittävän ajoissa ennen asiakirjoihin merkittyjä määräaikoja,

Seurantaryhmät eivät yleensä kokoonnu, elleivät katso siihen olevan tarvetta. Jäsenten esittämien näkemysten puuttuessa yhdyshenkilö voi laatia Suomen kannanoton oman näkemyksensä perusteella.

Tapauksissa joissa IEC- ja CENELEC-järjestöillä on toisiaan vastaavat teknilliset komiteat/alakomiteat, on myös Suomessa yleensä yksi ja sama seurantaryhmä.

Seurantaryhmän suhteesta standardisoimiskomiteaan (SK) kerrotaan SESKOn toimintaohjeessa TO 1.

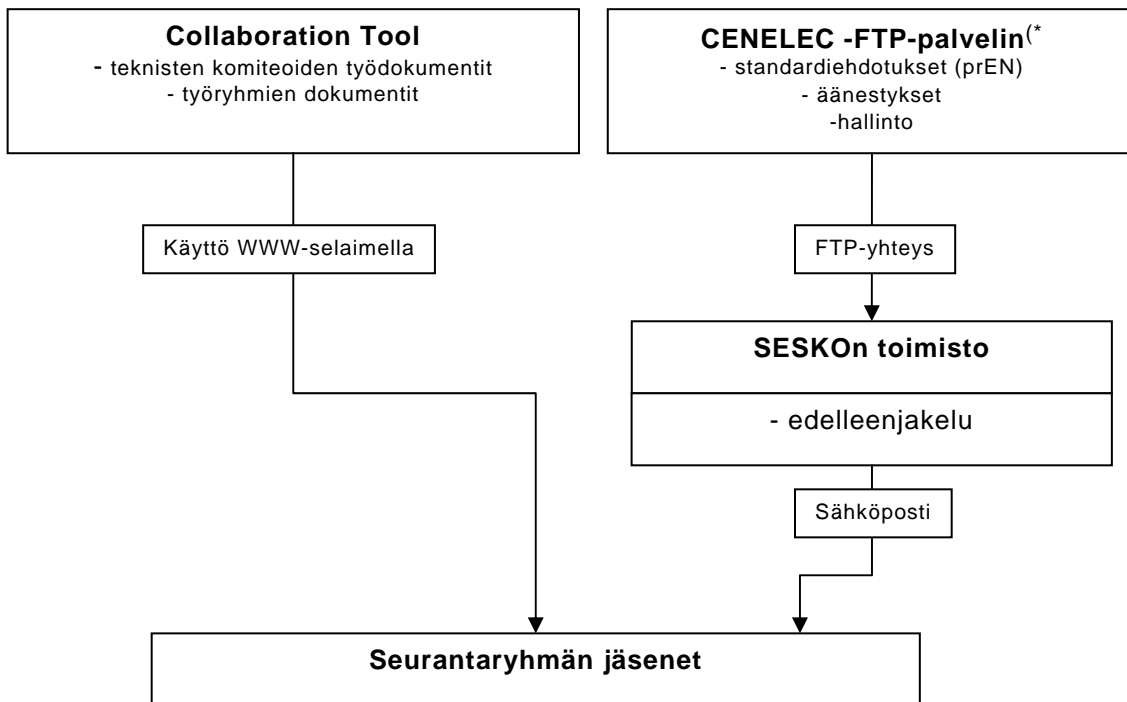
3.2 Dokumenttijakelu

Kaikki CENELECin dokumentit jaetaan sähköisesti

CENELECin dokumenttijakelu poikkeaa IEC:n vastaavasta siten, että teknillisten komiteoiden työdokumentit eivät kulje keskustoimiston kautta. Tekniset komiteat lataavat työpaperinsa Collaboration Tool -palvelimelle josta kansallisten komiteoiden "valtuuttamat" asiantuntijat (= seurantaryhmien jäsenet) voivat niitä ladata käyttöönsä.

IEC:n ja CENELECin siirtyessä sähköiseen dokumenttijakeluun sama periaate on ulotettu myös SESKOn toimintaan. Koska kaikki CENELECin dokumentit eivät ole asiantuntijoiden saatavilla suoraan (esimerkiksi standardiehdotusten teksti), hoitaa SESKO osan sähköisestäkin jakelusta.

Kuvassa 2 on esitetty CENELECin dokumenttijakelun periaatteet.

Kuva 2 CENELEC-dokumenttien jakelu

*) FTP-palvelin on vain SESKOn toimiston käytössä

Seurantaryhmien jäsenet saavat siis dokumentit kahta reittiä:

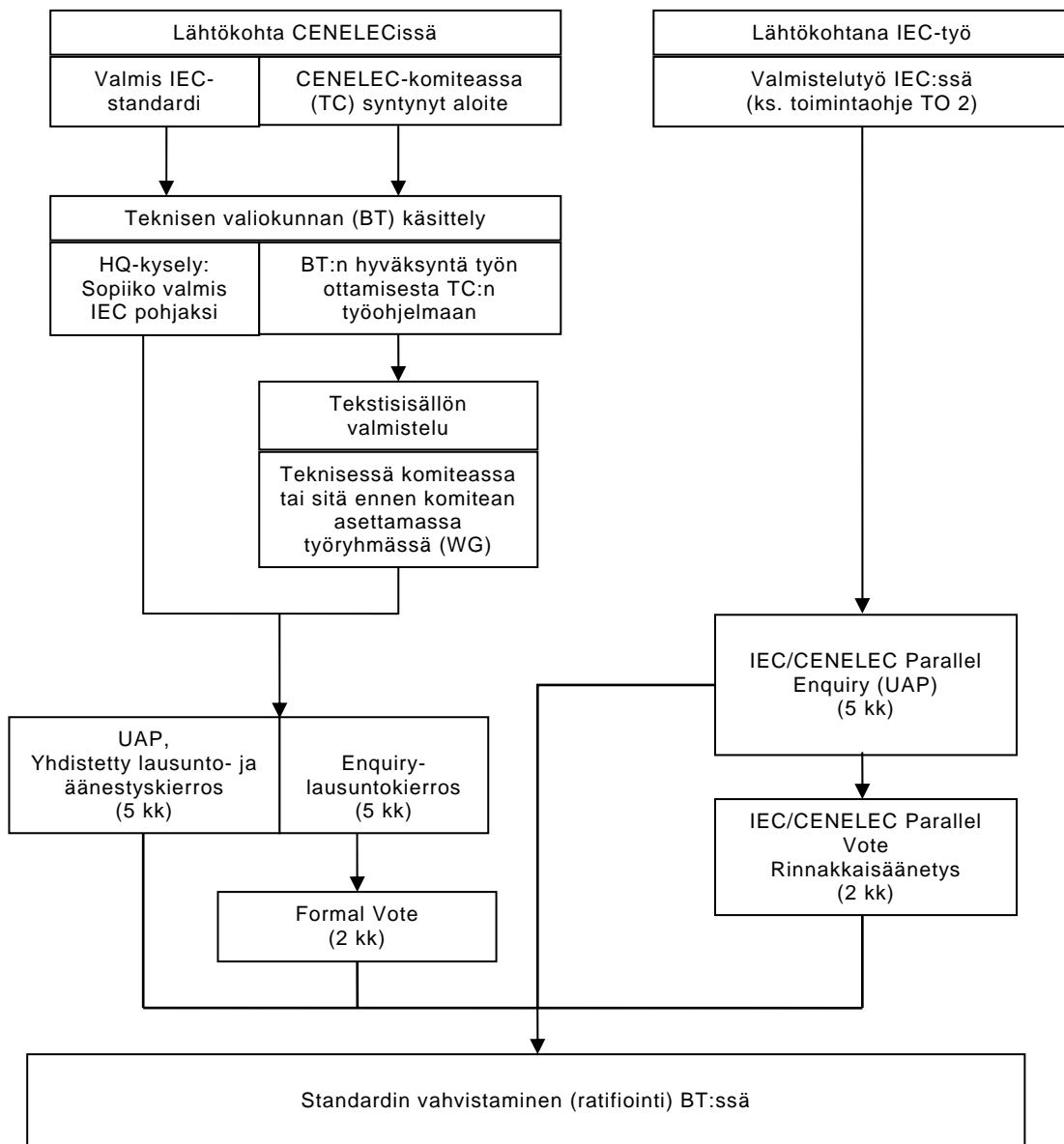
- komiteoiden työdokumentit suoraan Collaboration Tool-palvelimelta (omatoiminen imurointi). Palvelimen käytöstä on julkaistu [ohjeet](#).
- standardiehdotukset SESKOn toimiston kautta sähköpostilla

HUOM:: rinnakkaiskäsitellyssä olevista EN-standardiehdotuksista ei ole erillistä prEN-dokumenttia, vaan ehdotustekstinä toimii IEC-dokumentti (CDV tai FDIS) sellaisenaan)

Avoimna olevien CENELEC lausuntopyyntöjen ja äänestysten seuraamisen helpottamiseksi SESKO pitää yllä luettelo: "[Avoimet EN-äänestykset](#)"

4 CENELEC-STANDARDIEN VALMISTELU JA ERI ASIAPAPERIT

Kaavio CENELEC-standardien valmisteluprosessista on kuvassa 3.

Kuva 3. Kaavio CENELEC-standardin valmistelun vaiheista

4.1 IEC-esikuviin pohjautuvat standardit

Yli 80 % CENELECin laatimista EN-standardeista ja HD-asiakirjoista pohjautuu kansainvälisiin IEC-standardeihin. Standardit ovat joko täysin identtisiä (jolloin CENELEC julkaisee vain voimaansaattamisilmoituksen) tai jonkin verran nk. CENELECin yhteisillä muutoksilla (CENELEC Common Modifications) muutettuja. IEC-esikuviin pohjautuvien standardien valmisteluun on kaksi vaihtoehtoa:

- jo ilmestyneen IEC-standardin käyttöönottonen **HQ-harmonisointikyselyn** kautta tai
- valmistelussa olevan IEC-standardiehdotuksen käyttöönottonen lähettämällä se IEC:n CDV -äänestysvaiheessa samanaikaisesti CENELECin rinnakkaislausuntokierrokselle (IEC-CENELEC Parallel Enquiry) ja/tai lähettämällä se myöhemmässä IEC:n FDIS-loppuäänestysvaiheessa vastaavasti CENELECin rinnakkaisäänestykseen (IEC-CENELEC Parallel Vote).

Molemmissa tapauksissa lopullisen CENELEC-standardin tekstin tekninen sisältö on julkaistu IEC-standardina. CENELEC-standardin oma tekstiosa sisältää vain IEC-standardia koskevan voimaansaattamisilmoituksen ja mikäli nk. yhteisiä muutoksia (Common Modifications) on laadittu, ainoastaan näiden muutoskohtien tekstit.

Rinnakkaiskäsitteily perustuu IEC:n ja CENELECin väliseen ns. Dresdenin sopimukseen, jonka mukaan IEC tarjoaa CDV-vaiheessa olevaa standardiehdotusta samanaikaisesti CENELEC-lausuntokierrokselle. Rinnakkaiskäsitteily on tavallaan "oletusasetus", josta poikkeaminen on perusteltava.

4.1.1 HQ-harmonisointikyselyt

Kun kyse on jo ilmestyneiden IEC-standardien käyttöönottamisesta CENELEC-standardina, lähettää CENELECin keskuustoimisto jäsenmaille HQ-harmonisointikyselyn (Harmonization Questionnaire). Kyselyllä on kaksi muotoa: täysin uusien IEC-standardien kohdalla tehtävä PQ-kysely (Primary Questionnaire) ja vanhojen EN-standardien / HD-asiakirjan päivittämisestä uudempaa IEC:tä vastaavaksi tehtävä UQ-kysely (Updating Questionnaire).

HQ-harmonisointikyselyllä halutaan selvittää:

- sopiiko aiottu esikuvastandardi EN-standardiksi,
- onko jäsenmailla ehdotuksia ns. CENELECin yhteisiksi muutoksiksi (Common Modifications), jotka pitäisi pelkän IEC-tekstin lisäksi ottaa eurooppalaisella tasolla huomioon,
- onko jäsenmaissa poikkeavia viranomaismääräyksiä tai ns. kansallisia erityisolosuhteita, jotka standardissa olisi mainittava,
- onko jäsenmaissa omaa vastaavaa kansallista standardia voimassa ?

HQ-harmonisointikyselyn tulosten perusteella CENELECin tekninen valiokunta (BT) päättää standardin jatkovalmistelusta. Jos kyselyn tulos osoittaa hyväksymistä eikä CENELECin yhteisiä muutoksia tarvita, ehdotus etenee UAP-äänestykseen. Jos kysely on osoittanut tarvetta muutoksille, ne valmistellaan aihetta vastaavassa CENELECin teknisessä komiteassa (TC) tai alakomiteassa (SC). Valmistelun jälkeen ehdotus lähetetään tarvittaville CENELECin lausunto- ja äänestyskierroksille, samaan tapaan kuin kohdassa 5.2 esitettyjen standardien valmistelussa tapahtuu.

Harmonisointikyselyitä ei nykyisin juurikaan tule, koska Dresdenin sopimuksen perusteella harkinta IEC-standardin käyttöönottamisesta EN-standardina tehdään pääsääntöisesti jo IEC-valmistelun aikana.

4.1.2 IEC-standardin ja CENELEC-standardin valmistelu rinnakkain

IEC ja CENELEC ovat keskenään sopineet (ns. Dresdenin sopimus), että suurin osa IEC-standardiehdotuksista lähetetään IEC-valmistelun aikana myös CENELECin jäsenille, ensin lausuntoa varten ja myöhemmin äänestettäväksi lopullista EN-standardia varten. Rinnakkainen valmistelu parantaa IEC- ja EN-standardien yhdenmukaisuutta ja nopeuttaa EN-standardien valmistumista. Yhteistyö on mahdollista mm. siksi, että lähes kaikki CENELECin jäsenmaat ovat aktiivisia myös IEC:ssä.

4.1.2.1 IEC-CENELEC-rinnakkaislausuntokierros (Parallel Enquiry)

CENELECissä rinnakkaislausuntokierroksella olevan FprEN-ehdotuksen varsinainen tekninen teksti on IECn CDV-äänestyksessä olevassa CDV- (Committee Draft for Vote) ehdotuksessa. Ehdotuksen etusivulla on huomiomerkintä "ATTENTION. IEC-CENELEC PARALLEL ENQUIRY".

Käytännössä IEC - CENELEC-rinnakkaislausuntokierros on aina CENELECin kannalta UAP (Unique Acceptance Procedure). UAP:ssä lausuntokierros (Enquiry) ja loppuäänestys (Formal Vote) on yhdistetty yhdeksi äänestykseksi, jonka äänestysaika on 5 kk.

HUOM: Tämä UAP:n käyttö IEC CDV-vaiheen rinnalla johtuu siitä, että IEC:ssä on mahdollista, että standardi hyväksytään julkaistavaksi suoraan CDV-vaiheen äänestyksen perusteella.

CENELECin osalta rinnakkaislausuntokierroksesta on olemassa ainoastaan vastauslomake, jonka SESKOn toimisto lähettää vain ehdotuksesta vastaavan CENELEC-komitean seurantaryhmän yhdyshenkilölle. Vastauslomakkeessa on ehdotetun standardin "FprEN"-tunnus ja siinä viitataan IEC:n CDV-ehdotukseen (IEC-asiakirjan tunnus). Lisäksi lomakkeessa on huomiomerkintä: "ATTENTION. IEC-CENELEC PARALLEL ENQUIRY".

CENELECin vastauslomakkeessa standardiehdotukselle on annettu jo "FprEN-" ehdotustunnus. Varsinainen standardin numero on sekä IEC:ssä että CENELEC:ssä sama.

Rinnakkaislausuntokierroksella olevaan standardiehdotukseen esitettävät kommentit osoitetaan varsinaisesti IEC:lle, koska kyse on CDV-äänestyksestä (ks. Toimintaohje TO2). Yhdyshenkilön tehtävänä on sekä IEC-äänestysvastauksen että CENELEC-lausuntovastauksen valmistelu ja toimittaminen SESKOn toimistoon.

CENELEC-lausuntovastauksessa on ilmoitettava, millainen kanta IEC:n CDV-ehdotukseen on otettu. IEC:lle mahdollisesti esitettyjä kommentteja ei toimiteta CENELECille. Tämän lisäksi **CENELEC-vastauksessa tulee ilmoittaa mahdolliset olemassa olevat viranomaispoikkeukset tai kansalliset erityisolosuhteet, jotka vaativat poikkeamista standardista.**

HUOM: Standardiehdotuksen valmistelun eteneminen riippuu ensisijaisesti CDV-äänestyksen tuloksesta IEC:ssä, ks. toimintaohje TO 2. On myös mahdollista, että äänestyksen tulos on eri organisaatioissa erilainen, ks. Taulukko 2 alla.

Taulukko 2 - Rinnakkaislausuntokierroksen tulos

IEC -tulos	CENELEC-tulos	Jatko IEC:ssä	Jatko CENELECissä(*)
Yes	Yes	Julkaistaan	Vahvistetaan EN-standardiksi
Yes	No	Julkaistaan	Otetaan jatkokäsittelyyn CENELECissä. Esim. yhteiseurooppalaiset muutokset
No	Yes	Palautuu takaisin komitealle	Ei jatku.
No	No	Palautuu takaisin komitealle	Ei jatku

*) Jatko CENELECissä on aina hieman vaikea ennustaa. Jopa läpimenneen äänestyksen jälkeen saattaa BT-käsittelyssä tulla mutkia matkaan. Vastaavasti IEC:ssä kaatunut ehdotus saattaa jatkaa etenemistä CENELECissä, jos aihe katsotaan tärkeäksi.

4.1.2.2 IEC-CENELEC-rinnakkaisäänestys (Parallel Vote)

CENELECin rinnakkaisäänestyksessä olevan FprEN-ehdotuksen varsinainen tekninen teksti on IEC:n loppuäänestyksessä olevassa FDIS- (Final Draft for International Standard) ehdotuksessa. Ehdotuksen etusivulla on huomiomerkintä: "ATTENTION. IEC-CENELEC PARALLEL VOTE".

CENELECin osalta rinnakkaisäänestyksestä on olemassa ainoastaan vastauslomake, jonka SESKOn toimisto lähettää vain vastaavan CENELEC-seurantaryhmän yhdyshenkilölle. Vastauslomakkeessa on ehdotetun standardin "FprEN"-tunnus ja siinä viitataan IEC:n FDIS-ehdotukseen (IEC-asiakirjan tunnus). Lisäksi vastauslomakkeessa on huomiomerkintä: "ATTENTION. IEC-CENELEC PARALLEL VOTE".

HUOM: Seurantaryhmän jäsenten on syytä huomata, että kaikki em. huomiomerkinnällä varustetut FDIS-standardiehdotukset ovat loppuäänestyksessä myös eurooppalaisiksi EN-standardeiksi. Tämä tarkoittaa, että hyväksymisen jälkeen ne on vahvistettava sellaisenaan myös SFS-standardeiksi ja mahdolliset ristiriitaiset SFS-standardit on kumottava. CENELEC-käsittelyn kannalta tässä äänestyksessä on merkityksellistä tulevan EN-standardin voimaansaattamisikataulu, jota CENELEC-äänestys myös koskee.

Kumpikin järjestö laskee äänestystuloksen omien sääntöjensä mukaisesti. CENELECissä äänestykset tapahtuvat painotetuin äänin (ks. kohta 1.1). Ehdotus hyväksytään, jos se saa enemmän kuin 71 % annetuista äänistä.

4.2 Puhtaasti CENELECin piirissä laaditut standardiehdotukset

CENELECin teknilliset komiteat (TC, SC) ja projektiryhmät (BTWG, BTF) voivat valmistella omia standardiehdotuksiaan (prEN ~ eurooppalaisiksi standardeiksi, prHD ~ harmonisointiasiakirjoiksi).

Lähtökohta tai aloite CENELEC-standardisoimistyyllä voi syntyä CENELEC teknillisen komitean kokouksessa jonkin jäsenmaan aloitteesta tai ns. Vilamoura-ilmoituksen perusteella. (Katso kohta 6.1)

4.2.1 Työryhmävaihe ja komiteoiden "secretariat"-merkityt asiapaperit

Teknillisessä komiteassa tehtävää standardiehdotusta laatii yleensä aluksi työryhmä (WG). Työryhmän tapahtumista ja ehdotuksista saavat tietoa ainoastaan siihen nimetyt jäsenet (Collaboration Tool). Osallistuminen työryhmätason työskentelyyn on tehokkain ja tärkein vaikutuskeino.

Kun työryhmä saa ehdotuksensa valmiiksi, se lähettää sen komitean käsittelyyn. Ehdotus saa, kuten muutkin komitean kokouksiin tarkoitetut paperit, secretariat- viitetunnuksen oikeaan yläkulmaan. Tunnus muodostuu komitean numerosta, sihteeriäsihteeristöä osoittavasta lyhenteestä, Sec, ja juoksevasta järjestysnumerosta, esim. "CLC/TC XX(Sec)yyyy".

CENELEC-asiapapereiden sen hetkinen valmisteluvaihe käy useimmiten ilmi kansilehden teksteistä. Komiteavaiheen dokumentit jaellaan seurantaryhmien jäsenille CENELECin Collaboration Toolin kautta.

Komiteavaihe on olennainen vaihe esittää kannanotot ja parannusehdotukset standardiehdotuksista. Myöhemmissä vaiheissa muutosten aikaansaaminen on paljon vaikeampaa.

Teknillinen komitea päättää työryhmiensä valmistelemien standardiehdotusten lähettämisestä jäsenmaille kannanottoja varten jo ennen virallista ENQUIRY-lausunnotokierrosta. Tällöin ehdotuksen kansilehdellä tai saatekirjeessä mainitaan Secretariat Enquiry tai Secretariat Questionnaire sekä määräaika, johon mennessä vastaukset on toimitettava ko. sihteeriäsihteeristöön. Tällaisissa asiapapereissa mainitaan aina selvä määräaika, johon mennessä kannanotot on esitettävä.

4.2.2 CENELECin Enquiry-lausunnotokierros

Kun työryhmätasolta komitean / alakomitean käsiteltäväksi tullut ehdotus katsotaan riittävän valmiiksi, voi komitea / alakomitea kokouksessaan päättää standardiehdotuksen lähettämisestä 6 kuukauden ENQUIRY-lausunto-kierrokselle. Lausunnotokierroksen toteuttaa CENELECin keskussihteeristö, joka antaa tässä vaiheessa ehdotukselle jo tulevan standardin tunnuksen.

SESKOn toimisto jakaa standardiehdotuksen tekstin suomalaiselle seurantaryhmälle. **Näitä ehdotuksia ei siis jaeta Collaboration Tool-palvelimen kautta.** Määräaika mahdollisten kommenttien toimittamiselle CENELECin toimistoon on mainittu ehdotuksen kansilehdellä. Yhdyshenkilö saa lisäksi erityisen ENQUIRY-vastauslomakkeen.

Jos CENELEC-komitea tai alakomitea on jo omassa käsittelyssään (siis "secretariat-paperina", ks. 5.2.1) saavuttanut selkeän ja kattavan konsensuksen jäsenmaiden kesken, voidaan lausunnotokierros ja sen jälkeinen loppuäänestys korvata nopealla UAP-menettelyllä, ks. kohta 5.2.4.

4.2.3 CENELECin Formal Vote –loppuäänestys

Kun standardiehdotukseen lausunnotokierrokselta saadut kommentit on käsitelty, voi komitea / alakomitea tehdä kokouksessa päätöksen sen lähettämisestä muodolliseen 3 kuukauden FORMAL VOTE-loppuäänestykseen.

SESKOn toimisto jakaa standardiehdotuksen tekstin seurantaryhmälle. Määräaika mahdollisten kommenttien toimittamiselle CENELECin toimistoon on mainittu ehdotuksen kansilehdellä. Yhdyshenkilö saa lisäksi erillisen vastauslomakkeen.

Koska kyseessä on muodollinen loppuäänestys, on muutosten ehdottaminen useimmiten turhaa, varsinkin "kyllä"-äänien kanssa. Standardin sisältöön on pyrittävä vaikuttamaan aikaisemmin. Äänestystulos lasketaan jäsenmaiden painotetuilla äänillä (ks. 1.1). Hyväksyntä edellyttää >71 % kannattavaa ääntä. Jos tulos osoittaa hyväksymistä, ei mahdollisia kommentteja käsitellä lainkaan. Ainoastaan puhtaasti toimitusteknilliset korjaukset voivat olla mahdollisia.

4.2.4 CENELECin UAP- (Unique Acceptance Procedure) –menettely

Teknillisellä komitealla on mahdollisuus nopeuttaa standardin hyväksymistä yhdistämällä 5 kuukauden ENQUIRY -lausunnotokierros ja sen jälkeinen 3 kuukauden FORMAL VOTE -loppuäänestys. Nopeampi menettely on ns. yhdistetty lausunto- ja loppuäänestyskierros (Unique Acceptance Procedure). UAP-menettely on pituudeltaan yhteensä 5 kuukautta.

Asiapapereissa ainoa ero on yhdyshenkilön saamassa äänestyslomakkeessa. Ehdotuksen käsittely sinänsä tapahtuu aivan samoin kuin kohdan 5.2.3 esittämässä loppuäänestyksessä.

UAP-menettelyä voidaan soveltaa silloin, kun työryhmässä ja komiteatasolla on standardin sisällöstä saatu aikaan laaja konsensus jäsenmaiden kesken. Koska tässä vaiheessa kyse on kuitenkin myös loppuäänestyksestä ja mahdollisten kommenttien käsittely riippuu siitä onko äänestystulos hylkäävä, saattaa muutosten ehdottaminen olla turhaa. Standardin sisältöön tulisi pyrkiä vaikuttamaan aikaisemmin.

UAP-äänestystulos lasketaan jäsenmaiden painotetuilla äänillä ja hyväksyntä edellyttää >71 % kannattavaa ääntä (ks. 1.1).

HUOM: IEC/CENELEC-rinnakkaiskäsitellyssä olevat IEC:n CDV-ehdotukset ovat aina UAP-käsittelyssä.

4.2.5 CENELECin standardien vahvistaminen

Eri loppuäänestysten perusteella hyväksytyksi tulleet EN-standardit ja HD-asiakirjat vahvistaa CENELECin Tekninen Valiokunta (BT). SESKO julkaisee luettelot uusista vahvistetuista standardeista verkkosivuillaan www.sesko.fi.

4.3 Kansalliset lausuntokierrokset Suomessa

Eurooppalaisten EN-standardien julkaisuvelvoite SFS-standardeina vaatii SESKOa hoitamaan kansallisen lausuntokierroksen järjestelyt riittävän aikaisessa vaiheessa. Kaikki prEN-ehdotukset, jotka ovat CENELECin lausuntokierroksilla (ENQUIRY tai PARALLEL ENQUIRY) otetaan SESKOn toimistossa automaattisesti SFS-standardiehdotusprojekteiksi. Tämä voidaan tehdä myös jo aiemmin, HQ-kyselyvaiheessa. Ehdotukset liitetään SESKOn lausuntokierrokselle lähetettyjen standardiehdotusten luetteloon, jaettavaksi kuukausittain SESKO ry:n jäsenyhteisöille tiedoksi ja esitettäväksi SESKOn verkkosivuilla kohdassa [lausuntopyyntöluettelot](#).

Mahdolliset lausunnot, jos niitä on saatu, toimitetaan aiheesta vastaavan seurantaryhmän yhdyshenkilölle. Lausunnot on otettava huomioon Suomen kommenttia tai äänestysvastausta laadittaessa.

Jos SESKOn lausuntokierroksella olleesta standardiehdotuksesta valmistuu myöhemmässä vaiheessa suomennos, ei sitä enää laiteta pelkän suomennoksen vuoksi uudelle lausuntokierrokselle.

4.4 Kansalliset poikkeukset

Standardisoinnilla pyritään mahdollisimman hyvään yhdenmukaisuuteen kaikissa käyttäjäpiireissä. Euroopan alueella, jossa EN-standardit ovat myös kansallisia standardeja, tämä ei kuitenkaan aina ole mahdollista. Standardisoinnista ei voi kumota maan lainsäädäntöä tai viranomaisen antamia määräyksiä. Lisäksi maantieteelliset olot voivat asettaa omia vaatimuksiaan. CENELEC tuntee ns. **A-poikkeuksen** sekä ns. **kansallisen erityisolosuhteen** (Special National Condition, SNC).

A-poikkeus Viranomaismääräyksestä johtuva poikkeus, jonka olemassaoloon kansallinen standardisoinnista ei voi vaikuttaa.

Kansallinen erityisolosuhte: Maadoitusolosuhteista, jännitearvoista, ilmastosta tms. johtuva kansallinen ominaisuus, jonka muuttaminen pitkälläkään aikavälillä ei ole mahdollista. Suomessa tyypillinen esimerkki ovat talvisin esiintyvät alhaiset lämpötilat.

Erillisten poikkeusten lisäämisen sijasta olisi tärkeämpää vaikuttaa standardin sisältöön niin, että ne olisivat jo vaatimuksissa huomioituina. Tämä ei aina ole kuitenkaan saavutettavissa. Tarpeelliset poikkeukset on kuitenkin ilmoitettava mahdollisimman aikaisin ja viimeistään Enquiry-lausuntokierroksen yhteydessä, ja ne esitetään kohta kohdalta standardin tekstiin nähden. A-poikkeusten osalta on lisäksi ilmoitettava poikkeusten laillinen peruste selvänä, yksilöitynä viitteenä voimassaolevaan viranomaismääräykseen ja sen kohtiin. Poikkeusten ilmoittaminen standardissa palvelee käyttäjiä, jotta oikea tieto olisi helposti löydettävissä.

4.5 Äänestyksiin vastaaminen ja kommentit

Seurantaryhmän yhteyshenkilön tehtävänä on laatia Suomen kannanotto, äänestysvastaus ja mahdolliset kommentit, lausunto- ja äänestyskierroksilla oleviin ehdotuksiin.

Alla olevassa taulukossa 3 on esitetty EN-standardin valmistelun vaiheet ja niihin liittyvät lausuntopyynnöt ja äänestykset sekä niihin vastaaminen.

Standardin vaihe	Vaikuttaminen / vastaaminen	Huomautuksia
Työryhmä	Aktiivinen osallistuminen työryhmän toimintaan	Paras tapa vaikuttaa standardin tekniseen sisältöön
Lausuntokierros (Secretariat enquiry)	Käytännössä viimeinen vaihe, jossa voi vielä vaikuttaa ehdotuksen tekniseen sisältöön. (Vastaa IEC:n CD-lausuntokierrosta)	Lausuntopyyntöön vastaaminen ei ole pakollista.
Lausunto- ja äänestyskierros (Enquiry)	Tässä vaiheessa voi esittää myös teknisiä kommentteja. Kielteinen äänestysvastaus on perusteltava. Vaatus kansallisesta A poikkeuksesta ja kansalliset erityisolosuhteet on esitettävä tässä vaiheessa.	Vastaaminen on pakollista
Loppuäänestys (Formal vote)	Kielteinen äänestysvastaus on perusteltava Vain editoriaalisia kommentteja voi esittää	Vastaaminen on pakollista

Taulukko 3. Standardin valmistelun vaiheet

Kommentit tulisi laatia sitä varten olemassa olevalle lomakkeelle (formcomments.dot). Tämä lomake on IEC:n laatima, mutta sitä pitää käyttää myös CENELECille lähetettävissä kommentteissa. Lomake on saatavissa IEC:n verkkosivuilta (<http://www.iec.ch/tiss/forms.htm>) Avautuvasta listasta: Form Comments.dot

Huom: Älä avaa kommenttilomaketta www-selaimella yllä olevista linkeistä, vaan kopioi se omalle työasemallesi.

Täytetty kommenttilomake lähetetään sähköpostin liitteenä SESKOn toimistoon ao. komitean vastuuhenkilölle, joka hoitaa sen edelleen lähettämisen. Sähköpostiviestissä voi todeta samalla äänestetäänkö puolesta vai vastaan.

Yleisperiaate äänestyksissä on, että kielteinen äänestysvastaus on aina perusteltava. Tämä edellyttää teknillistä tai yleisluonteista (General) kommenttia. Vastaavasti teknillinen kommentti johtaa yleensä kielteiseen äänestyskannanottoon.

Yhdyshenkilöille lähetettyjä äänestyslomakkeita ei tarvitse palauttaa, ne on tarkoitettu lähinnä muistin virkistämiseksi.

Äänestysvastaukset kommentteineen on syytä toimittaa SESKOn toimistoon hyvissä ajoin ennen määräajan umpeutumista. Vastaaminen CENELECille tapahtuu sähköisesti, joten postin kulkua ei tarvitse huomioida, mutta tekniset ongelmat tietojen siirrossa voivat aiheuttaa hankaluuksia viime tippaan jätettyjen vastausten kanssa. Yleensä viikko tai kaksi etukäteen riittää. Jos vastaaminen jää lähelle eräpäivää, asiasta on syytä sopia ao. vastuuhenkilön kanssa etukäteen. Ellei vastuuhenkilö ole tavoitettavissa vastaukset voi lähettää SESKOn päivystyksen sähköpostiosoitteeseen (myynti@sesko.fi), josta viesti ohjataan edelleen.

Komiteoiden vastuuhenkilöt SESKOn toimistossa löytyvät SESKOn www-sivuilla olevasta [avointen äänestysten luettelosta](#).

Vastuuhenkilö (tilankäyttösysteistä nimilyhenne) on mainittu taulukon oikeassa reunassa olevassa sarakkeessa kunkin CENELECin teknillisen komitean tai projektiryhmän otsikon kohdalla. Lyhenteet on myös kerrottu taulukon selityksissä, jonne on linkki taulukon yläosasta.

5 CENELEC-STANDARDIEN KÄYTTÖÖNOTTO SUOMESSA

CENELECin vahvistamia standardeja (HD, EN) koskevat seuraavat velvoitteet:

ILMOITTAMINEN JULKISESTI (DOA-päivämäärä)

Vahvistettujen EN-standardien ja HD-asiakirjojen olemassaolosta (vahvistamisesta) on ilmoitettava julkisesti standardissa mainittuun DOA-päivämäärään mennessä (DOA = latest date of announcement of

the existence of the standard at national level). SESKOn toimisto hoitaa ilmoittamisen automaattisesti SESKO-lehdessä.

VAHVISTAMINEN (DOP-päivämäärä)

Vahvistetut EN-standardit on saatettava kansallisen (SFS-) standardin asemaan standardissa mainittuun DOP-päivämäärään mennessä (DOP = latest date of publication at national level). Vahvistaminen voidaan Suomessa tehdä kahdella eri tavalla:

Standardi julkaistaan painettuna SFS-EN-standardina.

- a) Teksti suomennetaan kokonaan tai osittain.
- b) Julkaistaan englanninkielisenä (alkuperäisteksti painetaan).

Standardi suomennetaan silloin, jos käyttäjäpiiri on laaja ja sen kielitaito on riittämätön. Standardi painetaan alkuperäistekstinä (englanti), jos käyttäjäpiiri on laaja ja sillä on riittävä kielitaito.

Standardista ilmoitetaan SFS-tiedotus -lehdessä ja se luetteloidaan

Tätä vahvistamistapaa käytetään silloin, kun standardia voidaan soveltaa Suomessa sellaisenaan, eikä sen uudelleenpainamista pidetä tarpeellisena.

Kaikissa tapauksissa, mahdollisesta suomenkielisestä käännöstekstistä huolimatta, SFS-EN -standardin asemaan vahvistetaan alkuperäinen, englanninkielinen EN -standardi. HD -asiakirjoja ei ole pakko saattaa kansalliseksi standardiksi.

RISTIRIITAISTEN STANDARDIEN KUMOAMINEN (DOW-päivämäärä)

Jos vahvistettua EN-standardia tai HD-asiakirjaa vastaava poikkeava kansallinen SFS-standardi on olemassa, on se kumottava tai yhdenmukaistettava EN-standardin / HD-asiakirjan kanssa viimeistään dow-päivämäärään mennessä (dow = latest date of withdrawal of conflicting national standard).

KUMOTUN / KORVATUN STANDARDIN KÄYTÖN PÄÄTTYMINEN (DOC-päivämäärä)

Hyvin usein tarvitaan siirtymäkausi, jonka aikana siirrytään vanhan standardin käytöstä uuteen. Siirtymäkauden päättymisen ilmoitetaan DOC-päivämäärällä (doc = date of cessation). Tällä tarkoitetaan päivämäärää, jonka jälkeen kumottua tai korvattua standardia ei enää voi käyttää vaatimustenmukaisuuden osoittamiseen. DOC-päivämäärää ei ilmoiteta standardeissa (toisin kuin doa, dop ja dor), vaan siirtymäkauden päättymisen ilmoitetaan EU:n virallisessa lehdessä julkaistavassa EU:n direktiiveihin liittyvien harmonisoitujen standardien luetteloissa. Useimmiten, mutta ei aina, DOC-päivämäärä on sama kuin DOW-päivämäärä.

6 KANSALLISTEN STANDARDIEN LAADINTA JA CENELEC

CENELEC-järjestön jäsenmaiden on ilmoitettava toisilleen aikeistaan laatia kotimaisia standardeja. Kiinnostunut jäsenmaa on oikeutettu tulemaan työhön mukaan ja riittävän kattavan kiinnostuksen vallitessa työ voidaan siirtää eurooppalaiselle tasolle CENELECiin. Ilmoitukset tapahtuvat ns. Vilamoura-menettelyllä.

Työaiheita, joita CENELEC jo parhaillaan työstää, koskee toimenpidekielto, Standstill-tilanne. Jäsenmaat eivät saa julkaista aihetta koskevia omia kansallisia standardeja. Tarkoitus on sallia vain CENELECin kanssa yhdenmukaisen standardin julkaiseminen, kun se valmistuu.

6.1 Vilamoura-menettely

6.1.1 Ilmoittaminen

Jäsenmaan on ilmoitettava aikeestaan uuden kansallisen standardin tekemiseksi tai vanhan standardin uusimiseksi. Ilmoitusvelvollisuus koskee standardeja, jotka eivät ole täysin yhdenmukaisia vastaavan CENELEC- tai IEC-standardin kanssa.

Vilamoura-ilmoitus sisältää tiedot projektin nimestä ja sisällöstä. Lisäksi on perusteltava, miksi työ halutaan tehdä välittömästi eikä ehdottamalla sitä esim. IEC-järjestön ao. teknillisen komitean

työohjelmaan. Ilmoituksessa on mainittava myös suunniteltu määräaika lausuntokierrosta varten valmiille standardiehdotukselle.

Vilamoura-ilmoituksen laatii SESKOn toimisto, jonka kanssa asiasta on syytä tapauskohtaisesti neuvotella. SESKOn toimisto hoitaa Vilamoura-ilmoituksen toimittamisen edelleen CENELEC-käsittelyyn.

Jos työkohte ei kiinnosta Suomea, ei siihen tarvitse vastata. Jos mikään CENELECin jäsenmaa ei ole kiinnostunut työkohteesta, CENELECin Teknisen Valiokunnan (BT) on kuitenkin todettava tilanne ja annettava ilmoittajamaalle vapaus tehdä kansallinen standardi.

Jos teknillinen komitea ei ole työstä kiinnostunut, mutta se kiinnostaa joitakin jäsenmaita, astuu Standstill-toimenpidekielto voimaan välittömästi ensimmäisestä positiivisesta vastauksesta. CENELECin Tekninen Valiokunta perustaa työtä varten projektiryhmän (BTTF tai BTWG), jota yleensä vetää ilmoittajamaa.

6.1.2 Vastaaminen

SESKOn toimisto informoi seurantaryhmien yhdyshenkilöitä heidän aihepiiriinsä kuuluvista muiden maiden Vilamoura-ilmoituksista. Jos aihe on kiinnostava ja työhön halutaan vastata positiivisesti, on yhdyshenkilön esitettävä vastaus SESKOn toimistoon ennen ilmoitukseen merkittyä määräaika. Vastauksessa on myös oltava osallistuvan asiantuntijan nimi ja yhteystiedot.

Ilmoituksiin, jotka eivät kiinnosta, ei tarvitse vastata.

7 OSALLISTUMINEN KOKOUKSIIN

Teknilliset komiteat kokoontuvat puheenjohtajansa ja sihteerinsä sopimana tai komitean edellisessä kokouksessa sopimana ajankohtana, useimmiten CENELECin Meeting Centre:ssä Brysselissä.

Osallistuminen komiteoiden kokouksiin tapahtuu **aina SESKOn nimeämänä**. Komiteoissa (TC, SC) ei ole henkilöjäseniä ollenkaan, vaan kukin jäsenmaa voi ilmoittaa kokouskohtaisen edustajansa. SESKO nimittää jäsenet myös työryhmiin (WG), jotka sopivat kokousajankohdista ja -paikoista kuitenkin sisäisesti.

Komiteoissa (TC, SC) ja projektiryhmissä (BTTF) kokousedustajat toimivat maansa edustajina. Työryhmissä (WG) jäsenet edustavat vain henkilökohtaista asiantuntemustaan.

7.1 Osallistuminen CENELEC-komiteoiden kokouksiin

SESKOn toimisto jakaa CENELECin teknillistä komiteaa / alakomiteaa koskevan kokouskutsun ilmoittautumislomakkeineen seurantaryhmän jäsenille. Kokoukseen aikovan on palautettava lomake selkeästi täytettynä SESKOn toimistoon vahvistettavaksi ja edelleen toimitettavaksi.

HUOM: Koska kaikki kirjeenvaihto tapahtuu sähköisesti, on kätevintä täyttää ilmoittautumislomake tekstinkäsittelyohjelmalla ja lähettää se sähköpostin liitteenä SESKOn toimistoon. Omakätinen allekirjoitus ei ole välttämätön.

Jos samaan kokoukseen lähtee useampia osanottajia (max. 4 / jäsenmaa), on sovittava kuka on Suomen pääedustaja (äänioikeuden käyttäjä).

Komiteoiden pääasiallinen kokouskieli on englanti.

SESKOn toimisto ei huolehdi kokousosallistujien matkajärjestelyistä, mutta toimiston kautta voi etukäteen hakea avustusta matkakustannuksiin. Avustusta haetaan [lomakkeella](#), joka löytyy SESKOn www-sivuilta: (<http://www.sesko.fi/portal/fi/ohjeita/matka-avustusohje/>).

Ohje matka-avustuksen hakemisesta löytyy myös SESKOn verkkosivuilta: em. osoitteesta. Täytetty lomake tulee toimittaa SESKOn toimistoon käsittelyä varten.

Kokouksen jälkeen edustajan on laadittava kokousselostus, Suomen kannalta olennaisista asioista, laajempaa tiedottamista varten ja lähetettävä se SESKOn toimistoon sähköisessä muodossa. Kokousselostus on edellytys matka-avustuksen saamiselle.

7.2 Osallistuminen CENELECin työryhmään

CENELEC-työstä kiinnostunut seurantaryhmän jäsen voi ilmoittautua mukaan komitean asettamaan työryhmään (WG) tai CENELECin projektiryhmään (BTTF, BTWG). Liittyminen tapahtuu SESKOn toimiston kautta, ilmoittamalla tarvittavat yhteystiedot. Nimitykset vahvistaa SESKOn hallitus.

Ilmoittautumiset työryhmiin on aina tehtävä SESKOn toimiston kautta, Suomen Kansalliskomitean nimissä. Tämä koskee myös CENELEC-komitean kokouksissa sovittuja työryhmiä, joihin on saatettu tiedustella läsnä olleiden kiinnostusta.

Työryhmän jäsen edustaa kokouksissa omaa asiantuntemustaan ja vastaa itse kustannuksista. SESKO:lta voi hakea avustusta matkakustannuksiin. SESKOn toimisto ei saa työryhmien asiapapereita lainkaan vaan kirjeenvaihto tapahtuu suoraan työryhmän kesken. CLCTech dokumenttipalvelin on tarkoitettu myös työryhmien käyttöön. Tällöin työryhmän jäsenille annetaan myös oikeudet viedä dokumentteja palvelimelle. Tarkemmin dokumenttipalvelimen käytöstä työryhmätyössä on kerrottu palvelimen [käyttöohjeessa](#). Tämä on CENELECin laatima englanninkielinen ohje.

Työryhmäkokousten jälkeen jäsenen tulee laatia lyhyt kokousselostus kokouksen olennaisista asioista ja lähettää (esim. kopio työnantajalle laaditusta selostuksesta) se SESKOn toimistoon. Selostukset jaetaan aiheesta vastaavan komitean seurantaryhmälle tiedoksi.

8 SESKOn TOIMISTON YHTEYSTIEDOT

Postiosoite: SESKO ry
PL 134
HELSINKI

Puhelin: (09) 696391 *

Telekopio: (09) 677059 00211

Sähköpost:i: etunimi.sukunimi@sesko.fi

Käyntiosoite: Särkiniementie 3, Lauttasaari, Helsinki

Varsinkin loma-aikoina voi viime tippaan jääneen lausunnon tai äänestysvastauksen perillemenoaa varmistaa lähettämällä sen myös SESKOn myyntipäivystyksen sähköpostiosoitteeseen: myynti@sesko.fi, josta se ohjataan edelleen.

SESKOn toimistossa myydään CENELEC- ja IEC-standardeja sekä niiden valmisteluun liittyviä työpapereita. SESKOn toimiston kirjasto on avoinna arkisin standardeihin ja työpapereihin tutustumista varten.

9 CENELECin TIEDOTUSTOIMINTA

CENELECillä on oma www-kotisivu osoitteessa [Cenelec - Homepage_](#).